

deligt, hvad der ved Ordene „det Beløb, som maa udskrives paa Hartkornet“, skal forstaaes. Efter Læsningen maa det gaa paa det, som i Henhold til det foregaaende Punktum maa udskrives paa Hartkornet. Men er det Mening, fører det til ganske absurde og urimelige Resultater og vil gribe meget forstyrrende ind i de bestaaende Forhold. Hvis derimod Meningen er den, at det er det samlede Beløb, ligesom Forholdet nu er, saa maa jeg spørge om, hvorledes Forholdet da bliver i Henseende til den nuværende Kommunallovs § 53. Skal den være falden bort, saa at enhver Forhøjelse kræver Ministeriets Samtykke? Hvis det er Meningen, bør § 53 ophæves, og det bør ubetinget udtales. Men hvis det ikke er Meningen, er Bestemmelsen ganske mangelfuld og i det hele taget urigtig affattet og uanvendelig. Jeg er meget villig til at give det ærede Udvalg alle detaljerede Oplysninger i saa Henseende ved Eksempler tagne fra nu foreliggende Hartkornbeskatningsforhold i vore forskellige Amter. Jeg kunde godt gøre det nu, men det vilde føre for langt, og det er ikke saa godt at følge. Men hvis vi tage de Amter, som nu ligne direkte paa Sognene, og paa dem anvende den Regel, som her er foreslaaet, da komme vi til urigtige Resultater. Og hvis vi tage de Amter, som nu ikke ligne paa Sognene, men kun direkte paa Hartkornsejerne, saa komme vi til en væsentlig Indskrænkning i de Rettigheder og i det Selvstyre, som de nu have, og det er dog vistnok heller ikke Meningen uden Nødvendighed at foretage noget saadant. — Hvad endelig angaar de sidste Ord i § 21, 1ste Stykke, at Indenrigsministerens Samtykke udkræves til at udskrive mere end $\frac{1}{3}$ paa Amtsraads-kredsens Sognekommuner, har jeg allerede antydet, at, da Loven forbyder, at der maa lignedes paa Hartkornet, og der kun af Amterne kunne lignedes enten direkte paa Hartkornet eller paa Sognene, kan jeg ikke se, hvilken Rolle Indenrigsministeren kan komme til at spille. Naar man har lignet, hvad man maa lignede, paa Hartkornet, saa er man jo nødsaget til at lignede det overskydende paa Sognene, saaledes at Ministeriet slet ikke har andet at sige end: vi maa følge Lovens Ord i den Henseende, for saa vidt naturligvis de paa-gældende Udgifter ere nødvendige.

Slutningen af § 21 gaar ud paa at opstille en ny Regel med Hensyn til det Forhold, i hvilket den ene Trediedel af en Amtsraads-kreds Fornødenheder kan lignedes paa Kommunerne, en anden Regel end den fra 1867 bestaaende, og denne

anden Regel gaar ud paa, at en Trediedel af Beløbet kan paalignes Kommunerne i Forhold til deres Hartkorn, en Trediedel i Forhold til deres Folkemængde ved sidste Folketælling og en Trediedel efter Amtsraadet Skøn under Hensyn til Kommunerne hele økonomiske Stilling. Denne Bestemmelse foreslaas ganske sikkert under Hensyn til en Del Anker, som ere fremkomne i Anledning af den bestaaende Regel om det Forhold, i hvilket der saaledes kan lignedes paa et Amts forskellige Kommuner fra Amtsraadets Side. Det er et Ønske, der er fremsat ved forskellige Lejligheder, at man i den Henseende kunde komme til en Fordelingsmaade, der var forskellig fra den, som Kommunallovens nuværende Bestemmelse giver Adgang til. Det er nemlig gjort gældende, at Folketallet, som i Almindelighed maa siges et være en Styrke for en Kommune, under visse Forhold kan være en Svaghed for en Kommune, saaledes at den Bestemmelse, der nu indeholdes om Folketallets Indflydelse paa Fordelingen af saadanne Beløb paa de forskellige Kommuner, kan afholde et Amt fra at benytte Adgangen til overhovedet at lignede paa Kommunerne. Deri er Regeringen enig. Men fordi man kan ønske, at der gives en Adgang under særlige Forhold til at lignede paa anden Maade end den, efter hvilken man hidtil har været berettiget til at lignede, og muligvis i visse Amter har forhindret dem fra at lignede paa Sognene, deraf kan man ikke paa nogen Maade drage den Slutning, at det vilde være hensigtsmæssigt og rigtigt at afskaffe den nuværende i over 30 Aar bestaaende Regel, med hvilken mange Amter ganske sikkert har følt sig fuldstændig tilfreds. Der er en Række Amter, som nu ligne indtil en Trediedel paa Sognekommunerne efter den bestaaende Regel, og hvis denne Regel vedtages, maa de fremtidig ikke benytte den tidligere, men skulle benytte den anden. Derfor mener jeg, at Regeringsforslaget her maa siges at have et Fortrin, idet det ikke opstiller nogen ny Regel eller afskaffer den gamle, men netop foreslaar at afhjælpe de Klager, som under enkelte Forhold ere blevne fremførte over den nuværende Regels mindre Hensigtsmæssighed, giver Adgang til at kunne benytte en anden Regel, hvor man netop har taget Hensyn til de paaankede Forhold, at nemlig Folketallet ikke altid er et Udtryk for en Kommunes økonomiske Evne.

Jeg har nu gennemgaaet de Bestemmelser, der knytte sig til Hartkornsskat-